

10) Hierop wees mij, evenals op de bron van IN LEGIBUS, dr. J. W. Fuchs te Den Haag, aan wie ik al eerder de verwijzing naar de oorsprong van enkele spreuken dankte.

11) Rotterdams Jaarboekje 1958, p. 200.

12) Rotterdams Jaarboekje 1958, p. 213.

13) Rotterdams Jaarboekje 1958, p. 198.

14) Rotterdams Jaarboekje 1958, p. 219, noot 7a; vgl. de kaart van J. Blaeu, Toonneel der Steden der Vereenighde Nederlanden van 1649, nummer 59; en de kaart van Balthasar Florisz van Berckenrode van 1626. Deze mededeling dank ik aan de heer C. A. A. de Graaf van Gemeentewerken.

15) Rotterdams Jaarboekje 1958, p. 208.

16) Beide mededelingen dank ik aan Jos ten Berg te Rotterdam.

• 17) Zo op een mozaïek in het mausoleum van Galla Placidia in Ravenna, dat hem afbeeldt, staande bij een open boekenkast.

18) Zo op een mozaïek in zijn eigen kerk, San Lorenzo fuori del mure te Rome, met de tekst „Dispersit, dedit pauperibus”.

19) Als bronnen voor de liturgische teksten zijn vooral belangrijk:

1. Ambrosius (339–397), De officiis ministrorum I, 41 (ed. Krabinger, 1857);

2. Paus Leo de Grote (paus 440–461), Sermo 85;

3. Ado's Martyrologium, niet-authentieke Acta, in de Acta Sanctorum van de Bollandisten aan het slot van het gedeelte, dat over Laurentius handelt, Aug., II, p. 485–532, de pagina's 518 en 519.

Daarnaast moeten als dichtwerken genoemd worden:

1. Prudentius (348–ca. 405), Peristephanon hymne 2 (ed. Lavarenne, Parijs 1951, tekst met Franse vertaling);

2. Ambrosius (of ps.-Ambrosius), Hymne op het feest („in natali”: op de geboortedag: zo is men de dag van het sterven van een martelaar in de oud-christelijke kerk gaan noemen) van de heilige Laurentius martelaar. Met de preek van paus Leo opgenomen in Chr. Mohrmann, Annus Festivus, Nijmegen-Utrecht 1935.

Over de betekenis van de liturgie en over de oude liturgieën:

A. Beekman, De cultus van den H. Laurentius, Leuven-'s-Hertogenbosch 1929.

20) Naar Ambrosius.

21) Naar Ado.

22) Naar Ambrosius.

23) Prudentius, a.w., 97 e.v.

24) Prudentius, a.w., 158 e.v.

exquirat adsuetos ali
ecclesiae matris penu,
quos ipse promus noverat.

25) Ambrosius Hymne, 21 e.v.

26) A.w., 305 e.v.

27) Naar Ado.

28) Exodus 34, 29 e.v., Prudentius a.w., 363.